

אֲזַרְחֹי, מְשִׁיךְ עָלֶיהָ רוּחָא אֲחָרָא מְסַטְרָא אֲחָרָא,
 דְּהוּא סְטְרָא דְּמְסַטְרָא

הוא מושך על עצמו רוח אחרת מצד הסט"א שהוא צד הטומאה של הקלי' [קלח].

אור הרשב"י

מעצמו אל שאר החלוקים והפרטים.

ואמנם הכלל הוא, כי כפי ערך תקון וזכוך מעשה הנפש היא של האדם, כך תוכל לזכות, להשיג נשמה מנשמות הראשונים, עד תכלית העליון שבכולם. ואפילו בדורינו זה, יוכל להיות כך. ועד"ז תוכל להקיש ג"כ, כאשר נתגלגלו יחד הנפש והרוח של האדם, וכבר נתקנו שניהם, והנה אינם יכולים להשיג הנשמה שלהם עד גלגול אחר כנזכר. והנה בעודם בחיים אז אירע להם ע"ד הנז"ל, כי נכנס עמהם בסוד העבור, איזו נפש, או רוח, או נשמה, של איזה צדיק, והיא להם בבחינת נשמתם. וכל הפרטים שנתבארו בענין היות הנפש לבדו מתוקנת, הם ג"כ עתה ממש, ואין להאריך.

[קלח] וכתב הרמ"ק שאפילו אם הוא יעסוק בתורה רוח הטומאה שורה עליו בכדי לינק מתורתו הקדושה (אמנם לא מפני זה יחדל מלעסוק בתורה מאחר שהאור שבה מחזירן למוטב וע"י שהוא יחזור בתשובה הוא יוכל לקחת בחזרה את מה שינקו ממנו הקלי' ולתקן את זה, דברי יעקב ערם בספרו כתבי האר"י). ומשום כך אמר הר' יהודה צדקה וצוק"ל שתמיד לפני שיבוא האדם לעסוק בתורה הוא צריך לחזור בתשובה שלימה מטעם הנ"ל.

וענין זה שהוא גלגול בחיים, נקרא אצל החכמים סוד העבור וזהו ההפרש שיש בין גלגול לעבור. ולפעמים אפשר שיתעבר בו רוח ממש, של אדם צדיק, אפילו שיהיה מרוחות הצדיקים הראשונים, עד האבות נ"ע, אפילו בזמנינו זה האחרון, והכל תלוי כפי ערך מצות שעושה האדם הזה, כי יש מצות שיש בסגולתם כח, להמשיך נפש הצדיק בסוד עבור, ויש מצות ממשיות רוח צדיק כנזכר.

גם אפשר, שלפעמים יארע כי יתעבר בו נפש איזה צדיק, ואח"כ יזכה ויתעבר בו עוד נפש צדיק אחר יותר גדול מן הראשון. ונמצא כי יש בו נפש מפאת עצמו, והנפש של הצדיק שבאה לו בתחלה, הוא לו במקום רוח. והנפש השנית של הצדיק היותר מעולה, שבאה לו באחרונה, תהיה לו בבחי' נשמה.

ולפעמים יתקן נפש האדם כ"כ, עד שיוכה להשיג נפש איזה צדיק, ואח"כ ישיג בחי' רוח ממש של איזה צדיק אחד מעולה מכלם, עד שיוכל להיות, שישנו רוחו של אברהם אבינו ע"ה. וז"ס מ"ש ז"ל במדרשים, ובפרט במדרש שמואל, אין לך דור שאין בו כאברהם אבינו ע"ה, וכיצחק, וכיעקב, ומשה ושמואל וכו'. והנה בהתחלקות פרטים אלו, כשל כח הקולמוס להעלות כלם על ספר, והמשיכיל יבין ויקיש

וּסְטָרָא דְמִסְאָבָא אֲתֵּער מִסְטָרָא דְנוֹקְבָא דְתַהוּמָא
 רְבָא, דְתַמָּן מְדוּרִין דְרוּחִין בִּישׁוּן, דְנִזְקֵי לְבַנֵי נָשָׂא,
 דְאַקְרוּן נִזְקֵי עֲלָמָא כִי אִז צד הטומאה מתעורר שהוא מצד הנקב של התהום
 הגדול שהוא בינה דבריאה דקלי' ששם נמצאים המדורים של הרוחות הרעות שמזיקים את
 בני האדם שהם נקראים מזיקי העולם. דְהָא מִסְטָרָא דְקִין קְדָמָא
 אֲשֶׁתְכַחוּ כִי הרי הם נמצאים מצידו של קין הראשון, מאחר שהוא היה הראשון
 לרוצחים בזה שהוא הרג את הבל אחיו.

המקיים את המצוות מתקן בעולמות העליונים

וַיִּתְרוּ בְּקַדְמֵיתָא כּוּמְרָא לְעִבּוּדָּהּ זָרָה הָוָה, וּלְהָהוּא
 סָטֵר הָוָה פְּלַח, וּמִשְׁךְ עֲלֵיהּ רוּחָא מִהָהוּא אֲתֵּר
 וְעַל דָּא אֲקָרִי קִינֵי וְהֵנָּה יִתְרוּ בְתַחִילָה הוּא הִיָּה כּוּמֵר לְעִבּוּדָּהּ זָרָה [קלז] וְלֵאֲתוּ
 הַצַּד שֶׁל הַטּוּמְאָה הוּא הִיָּה עוֹבֵד וּמֵאֲתוּ מִקּוּם הוּא הִיָּה מִמְשִׁיךְ עַל עֲצֻמוֹ רוּחַ טּוּמְאָה,
 וּמִשׁוּם כֵּךְ הוּא נִקְרָא קִינֵי מֵאַחַר שֶׁאִז הוּא הִיָּה מוֹשֵׁךְ עַל עֲצֻמוֹ אֶת הַרוּחַ שֶׁל הַמְּזִיקִים

אור הרשב"י

כומר אחר עמד והוציא כלי תשמישי עבודת
 כוכבים ונתן להם הכל, עמדו ונדוהו שלא
 יודקק לו אדם ולא יעשו לו מלאכה ולא ירעו
 את צאנו ובקש מן הרועים לרעות לו את צאנו
 ולא קבלו לפיכך הוציא בנותיו.

[קלז] וכדאיתא בשמות רבה, פרשת שמות
 פרשה א' סימן לב אמרו רבותינו יתרו כומר
 לעבודת כוכבים היה וראה שאין בה ממש
 ויותר עליה והרהר לעשות תשובה עד שלא בא
 משה וקרא לבני עירו ואמר להם עד עכשיו
 הייתי משמש אתכם מעתה וקן אני בחרו לכם

הלימוד היומני

לע"נ יעקב בן יפה הי"ד – נרצח בשמחת תורה התשפ"ד

הבאים מצידו של קין. לְבַתֶּר נִפְרָד מִקַּיִן (וְדָאִי), וְאֶת־דַּבֵּק (נ"א וְאֶת־חֶבֶר) בֵּיהּ בְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אַמְנַם אַח"כּ הוּא נִפְרָד מִקַּיִן וְהוּא נִדְבַק בְּקב"ה, (מאי מִשְׁמַע) דְּכָל מַאן דְּאֶת־דַּבֵּק בֵּיהּ בְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְעָבִיד בְּקוּדֵי אֹרֵייתָא, פְּבִיכּוּל, הוּא קַיִים עַלְמִין, עַלְמָא דְלַעִילָא וְעַלְמָא דְלַתַּתָּא כִּי כָל מִי שֶׁנִּדְבַק בְּקב"ה וְהוּא עוֹשֶׂה אֵת כָּל מִצְוֹת הַתּוֹרָה אִז כְּבִיכּוּל כֵּאלוֹ הוּא קַיִים אֵת הָעוֹלָמוֹת, דֵּהֵינּוּ הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן שֶׁל ז"א וְהָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן שֶׁל הַמַּלְכוּת. וְהָא אֹקְמוּדָה, וְעֵשִׂיתֶם אוֹתָם בְּתִיב וְכִמוּ שֶׁכָּבֵר בִּיאָרוֹ הַחֲבָרִים שֶׁכָּתוּב 'וְעֵשִׂיתֶם אוֹתָם' שֶׁהַכוּוּנָה שְׁמִי שֶׁמִּקַּיִם אֵת הַמִּצְוֹת נִחְשָׁב לוֹ כֵּאלוֹ הוּא עֹשֶׂה וְתִקֵּן אֵת הַדְּבָרִים שֶׁלֹּמַעֲלָה וְלִמְטָה.

העובר על מצוות התורה פוגם בעליונים ובתחתונים

וְכָל מַאן דְּעָבֵר עַל בְּקוּדֵי אֹרֵייתָא, פְּבִיכּוּל פְּגָמִים לְעִילָא, פְּגָמִים לְתַתָּא, פְּגָמִים לְגַרְמִיּהּ, פְּגָמִים לְכָל עַלְמִין וְכָל מִי שֶׁעוֹבֵר עַל מִצְוֹת הַתּוֹרָה אִז כְּבִיכּוּל הוּא פוֹגֵם לִמְעַלָּה בְּעוֹלָם הַרוּחָנִי

וְפוֹגֵם לִמְטָה בְּעוֹלָם הַגְּשָׁמִי וְהוּא פוֹגֵם אֵת עֲצֻמוֹ וְהוּא פוֹגֵם אֵת כָּל הָעוֹלָמוֹת כּוֹלָם, מֵאַחַר שֶׁכָּל יִשְׂרָאֵל עֲרַבִּים זֶה לָזֶה וְכָל אֶחָד נִפְגֵּם ע"י עוֹוֹן חֲבֵרוֹ (רמ"ק). מִתַּל לְאִינּוֹן מִפְּרִישֵׁי יָמִין דְּשֵׁאֲטִי (ס"א דְּטַסְרִין) בְּאַרְבַּת, קָם חַד שְׁטִיָּא בִּינֵיהוּ, בְּעָא לְנִקְבָא וְכו' וְהוּא מִשָּׁל לֵאלוֹ יוֹרְדֵי הַיָּם שֶׁהֵם מִפְּלִיגִים בְּסַפִּינָה שֶׁקָּם אֶחָד שׁוֹטֵה בִּינֵיהֶם וְרָצָה לַעֲשׂוֹת חוֹר בַּחֲדָרוֹ וְאָמְרוּ לוֹ חֲבָרָיו מַה אַתָּה יוֹשֵׁב

ועושה ואמר להם מה אכפת לכם בחדרי אני נוקב ואמרו לו שבזה נטבע כולנו וכן כאן כל ישראל ערבים זה לזה ואם אחד חוטא כולם מתחייבים בזה [קלז].

אדה"ר חטא ופגם בעולמות העליונים והתחתונים וגרם מיתה לכל בני העולם

וְעַל כֵּן דָּא אִישׁ אֹו אִשָּׁה כִּי יַעֲשׂוּ וְגוֹ', הָאָדָם וְגוֹ' ועל כך

כתוב איש או אשה וגו' ובדוקא כתוב חטאות האדם בלשון רבים כי אם אחד חוטא

כולם נפגמים. (תָּא חֲזִי) (הושע ו) **וְהִמָּה כְּאָדָם עָבְרוּ בְרִית. אָדָם**

עָבַר עַל פְּקוּדָא חָד דְּאֹרְרִיתָא, גָּרִים לִיה לְגַרְמִיה

מִיתָה, וְגַרְם לְכָל עַלְמָא, פָּגִים לְעֵילָא, פָּגִים לְתַתָּא בא

וראה שהנה כתוב 'והמה כאדם עברו ברית', ופירושו שישראל חטאו כאדם הראשון מאחר

שכל החטאים הפרטיים מושרשים בחטא אדם הראשון, והנה זה אדם הראשון הוא עבר על

מצוה אחת בתורה ואז הוא גרם מיתה לעצמו והוא גרם מיתה לכל בני העולם ובזה הוא

פגם למעלה ופגם למטה (הרמ"ז), **וְהָהוּא חוֹבָא תְּלִיָא, עַד דִּיקְיִים**

קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַלְמָא כְּמַלְקְדִּינָא, וְיִתְעַבֵּר הָהוּא

אור הרשב"י

מקדה והתחיל קודח תחתיו אמרו לו חבריו מה אתה יושב ועושה אמר להם מה אכפת לכם לא תחתי אני קודח אמרו לו שהמים עולין ומציפין עלינו את הספינה כך אמר איוב (איוב יט) ואף אמנם שגיתי אתי תלין משונתי, אמרו לו חבריו (שם איוב לד) כי יוסף על חטאתו פשע בינינו יספוק, אתה מספיק בינינו את עונותיך.

[קלז] כראיתא במדרש ויקרא רבה, פרשה ד' סימן ו' תני חזקיה (ירמיה נ) שה פזורה ישראל נמשלו ישראל לשה מה שה הוה לוקה על ראשו או בא' מאבריו וכל אבריו מרגישין כך הן ישראל, אחד מהן חוטא וכולן מרגישין, (במדבר טז) האיך אחד יחטא תני רשב"י משל לבני אדם שהיו יושבין בספינה נטל אחד מהן

הלימוד היומני

לע"נ יעקב בן יפה הי"ד - נרעז בשמחת תורה התשפ"ד